

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 31.

Sjette Session.

15de Møde.

Tredagen den 6te Januar Kl. 1.

(Forsat.)

Formanden: Rigsdagsmanden for Kjøbenhavn 3die Valgkreds har Ordet for en personlig Bemærkning.

O. Müller: Jeg har nærmest begjært Ordet for at takke den ærede Formand for den Forklaring, han gav af nogle Udtryk, som jeg har brugt. Netop naar man siger, at Noget forekommer eller synes at være saa, indeslutter det, efter min Formening, at man netop mener, at det ikke er saa. Forresten troer jeg, at jeg, ved andre Uttringer i mit Foredrag, tilstrækkelig anerkjendte Forslagsstillerens Opriktighed og gode Mening. Der er adskillige af mine Udtalelser, som ere blevne misforstaaede, nemlig, hvad jeg — egentlig kun i Forbigaaende — berørte om Aaret 1848. Det er, som sagt, blevet misforstaaet — og Rigsdagstidenden vil vise det. Jeg skal imidlertid ligesaa lidt opholde mig herved som ved nogle andre Misforstaaelser, da de ikke ville bringe Sagen selv Udbytte, men slutteligen kun henholde mig til, hvad den sidste ærede Taler træffende har fremhævet om det Helbige ved den nærværende Stilling og i det, jeg specielt maa lægge Vægt paa, at der fornøftigviis ikke kan være Tale om Tvang, naar Enhver kan udtræde af Folkekirken, naar han vil.

Krogh: Jeg føler mig opfordret til aldeles at slutte mig til det, som den ærede Folke-

thingsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har sagt, og jeg troer, at det maa finde en almindelig Anklang, naar den Tanke tydeliggjøres for de Tilstedeværende, at naar Grundloven har givet fri Religionsøvelse her i Landet, er dermed den Frihed givet, som kan fordres, og derfor er Lovgivningsarbejdet paa det kirkelige Gebeet altid meget udsatte for at faae Udseende af at være Tvangslove istedetfor Frihedslove. Med denne Anskuelse for Die har jeg Meget imod det foreliggende Lovforslag og imod alle den Slags Lovforslag, som seete paa den rette Maade og indførte i Livet ikke kunne Andet end medføre baade Tvang og Udgifter, istedetfor at medføre Frihed og større Glæde over de Forhold, de angaae. Forslaget viser sig som et Forsøg paa, fra sit Standpunkt, at løse det Borgerlige og det Kirkelige fra hinanden. Og Forholdet mellem Kirke og Stat, som er saa meget omtalt, er dette, at der er en indre Forbindelse mellem Kirke og Stat, som aldrig kan eller skal opgives, hvor der er en Folkekirke; og der er en ydre Forbindelse mellem Kirke og Stat, — meer eller mindre heldig —, som rettest ordnes ved givne Leilighed og, naar den ordnes, bliver til Gavn for begge Parter. Naar jeg forleden med et Par Ord angaaende en anden Lov ønskede, at alle Religionsbefjendere vare stillede eens med Hensyn til at blive indtegnede i Lægsrullerne, var det et Udtryk for den samme Tanke, at det, som kan ordnes, maa ordnes ved givne Leilighed. Men dette Lovforslag er meget omstændeligt og gaaer meget dybt ind paa Sagen, og naar man skal stifte vidt og bredt mellem to Institutioner,